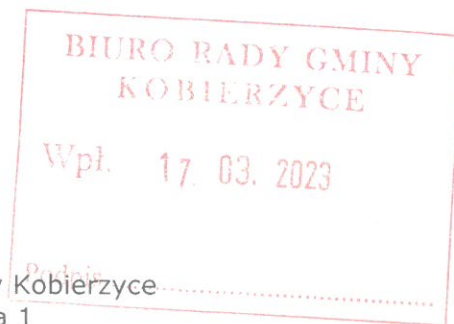

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W KOBIERZYCACH
ul. W. Witosa 18
55-040 Kobierzyce
tel. 71 369 80 00; fax 71 369 80 01

Kobierzyce, dnia 16 marca 2023 r.

PS.4060. 559 .2023

Rada Gminy Kobierzyce
Al. Pałacowa 1
55-040 Kobierzyce

Dotyczy: przekazania sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach za rok 2022.

Na podstawie art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) „Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.

DYREKTOR
GOPS w Kobierzycach
Specjalista Organizator Pomocy Społecznej
mgr Ludwika Tylewska-Oszechy

Sporządziła:
st. specjalista pracy socjalnej
Izabela Tylewska-Smuda
71 369 80 06

SPRAWOZDANIE

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W KOBIERZYCACH
ul. W. Witosa 18
55-040 KOBIERZYCE
tel. 071 369 80 00, fax 071 369 80 01

Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH ZA 2022 ROK

Na podstawie art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej
z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

*„Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie
z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.*

SPIS TREŚCI

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, stosowane w GOPS Kobierzyce	3
I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	8
II. Struktura dochodów w 2022 roku	10
III. Struktura wydatków w 2022 roku.....	11
IV. Pomoc społeczna	13
V. Realizacja dodatków mieszkaniowych	24
VI. Realizacja świadczeń rodzinnych	27
VII. Fundusz Alimentacyjny – pomoc osobom uprawnionym do alimentów	35
VIII. Świadczenia wychowawcze	37
IX. Realizacja zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.....	40
X. Dzienny Dom Pomocy Senior+ w Tyńcu Małym	43
XI. Programy	46
XII. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	55
XIII. Podsumowanie	56

17 03. 2023

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, stosowane w GOPS Kobierzycach

Pomoc społeczna - akty prawne

- Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218 poz. 1439)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296)
- Rozporządzenie Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz. U. z 2012 r. poz. 486 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.)
- Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018 r., poz. 1007 ze zm.).

Świadczenia rodzinne - akty prawne

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2023 poz. 390)
- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1217 ze zm.)

- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1466)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r. poz. 199)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz.1481)

Fundusz alimentacyjny - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2022 r. poz. 1205 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. z 2011 r., nr 73, poz. 395)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2017 poz. 1466)

Dodatki Mieszkaniowe - akty prawne

- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021, poz. 2021 ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu. (Dz. U. z 2013 poz. 589).
- Uchwała Nr XXIX550/2021 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 21 maja 2021r. w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego

Dodatek Energetyczny - akty prawne

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022, poz. 1385 ze zm.)
- Ustawa z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 169 ze zm.), która zawiesiła dodatek energetyczny
- Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. (M.P. z 2021 r. poz. 393)

Pomoc uczniom-stypendia socjalne - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
- Uchwała NR XXIX/534/17 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01 września 2017 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce”.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 125, poz. 842)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach,

szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011, nr 50, poz. 259)

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011, nr 81, poz. 448)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Z 2011r. nr 209, poz. 1245)

Przeciwdziałanie narkomanii - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 172 ze zm.)

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - akty prawne

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.)

Karta Dużej Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r., poz. 1744 ze zm.)

Asystent Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.)

Świadczenia wychowawcze - akty prawne

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz.1577 ze zm.)

Opieka zdrowotna - akty prawne

- art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.)

Dodatek osłonowy – akty prawne

- ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz.169 ze zm.)

Fundusz Pomocy

- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U 2023.103 tj. z dnia 2023.01.23 ze zm.)

I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach jest jednostką organizacyjną gminy Kobierzycy realizującą zadania własne gminy i zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zlecone przez administrację rządową. Ponadto wykonuje zadania zlecone do realizacji w GOPS przez Wójta i Radę Gminy.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu gminy,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek działa w szczególności na podstawie następujących przepisów:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- Statutu nadanego uchwałą NR III/7/10 RADY GMINY KOBIERZYCE z dnia 9 grudnia 2010 r. ze zm.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania Ośrodka obejmują w szczególności:

- realizację ustawy o pomocy społecznej,
- realizację rządowych programów pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku ostonowego,

- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- realizację świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów tj. stypendia szkolne,
- realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. (zadanie przekazane pod koniec 2011 r.)
- realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- realizację zadań w zakresie pomocy społecznej wynikającej z ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, od kwietnia pod nazwą Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- realizację zadań wynikających z art. 5c-5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne,
- realizację zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
- przyznawanie i wydawanie Kart Dużej Rodziny,
- realizację programu Kobierzyska Karta Dużej Rodziny 2021-2026,
- realizację innych zadań wynikających z przepisów prawa w tym realizacja programów rządowych.

Od marca 2016 r. w zakresie księgowości GOPS Kobierzyce obsługuje Referat Wspólnej Obsługi Jednostek w Urzędzie Gminy Kobierzyce.

II. Struktura dochodów w 2022 r.

Tabela nr 1. Dochody własne (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2022
Ogółem w tym:	89.432
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	0
2. Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych)	0
3. Wpływy z usług opiekuńczych	48.054
4. Działalność Ośrodka (odsetki bankowe, prowizje, zwroty kosztów upomnień, sprzedaż środka trwałego)	0
5. Pozostała działalność (zwroty nienależnie pobranych świadczeń z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	0
6. Odpłatność za pobyt w DPS	41.378

Tabela nr 2. Dochody zlecone (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2022
Ogółem w tym:	66 079
1. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	0
2. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych i świadczenia „Dobry start”	20 559
3. Zwrot długu alimentacyjnego z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego należnego gminie	45 520
4. Karta Dużej Rodziny – opłata (5% przypadające gminie)	7

III. Struktura wydatków w 2022 roku

Tabela nr 3. Zadania własne i własne dotowane – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2022
Zadania własne - ogółem	6.027.886
1) utrzymanie Ośrodka	2.420.319
2) zasiłki i pomoc w naturze	420.635
3) dodatki mieszkaniowe	50.131
4) domy pomocy społecznej	1.501.822
5) rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	190.451
6) usługi opiekuńcze	8.016
7) składka zdrowotna	11.289
8) pomoc materialna uczniom	18.218
9) Program Przeciwdziałania Narkomanii	52.000
10) Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	145.649
11) program „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”	2000
12) Program „Kobierzycza Karta Dużej Rodziny”	700
13) Asystent Rodziny	182.907
14) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	198.390
15) świadczenia wychowawcze	2.100
16) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5.106
17) dodatek osłonowy	100.028
18) Dzienny Dom Seniora	718.125

Tabela nr 4. Zadania zlecone – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

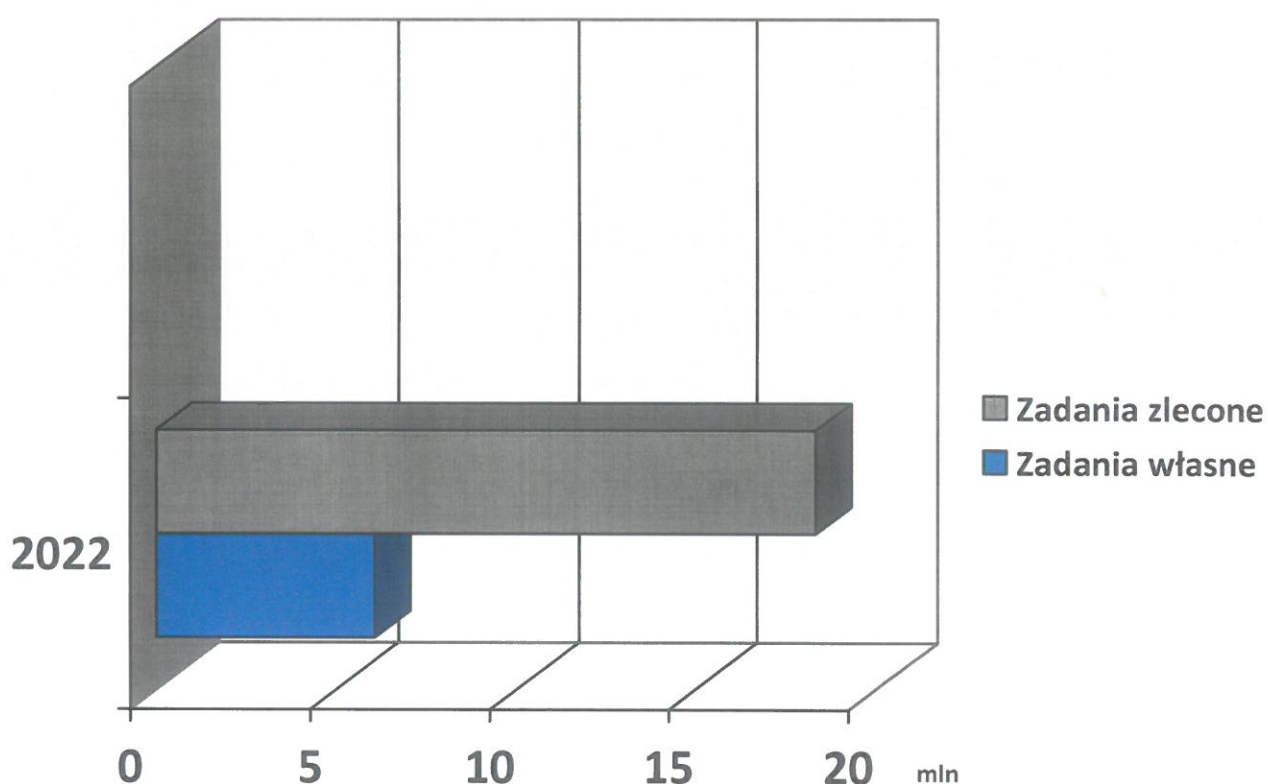
Wyszczególnienie	2022
Zadania zlecone - ogółem	19.255.590
1) zasiłki i pomoc w naturze	0
2) składki zdrowotne	28.399
3) specjalistyczne usługi opiekuńcze	0
4) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	3.242.082
5) dodatki energetyczne	256
6) dodatek osłonowy	566.576
7) program rządowy „Karta Dużej Rodziny”	2.803
8) świadczenia wychowawcze	15.415.474

Tabela nr 5. Środki pozabudżetowe - Fundusz Pomocy dla obywateli Ukrainy – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2022
Fundusz pomocy - ogółem	5.995.140
1) Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	5.332.480
2) Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł	561.204
3) zasiłki celowe	2.000
4) zapewnienie wyżywienia dzieciom w szkole i przedszkolu	29.913
5) Świadczenia rodzinne	69.543

Tabela nr 6. Fundusz COVID – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2022
Fundusz COVID - ogółem	39.174
1) program Korpus Wsparcia Seniorów na 2022 rok	39.174

Wykres nr.1: Struktura wydatków według zadań własnych i zleconych w 2022 roku.

Jak obserwujemy znacznie wyższe są ponoszone wydatki z zakresu zadań zleconych co spowodowane jest wprowadzaniem nowych programów objętych dofinansowaniem z budżetu państwa.

IV. Pomoc społeczna

Pracownicy socjalni, jako realizatorzy zadań z zakresu pomocy społecznej

W realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej kluczową rolę pełnią pracownicy socjalni. W 2022 roku w Ośrodku zatrudnionych było 8 pracowników socjalnych, w tym 7 realizujących pracę socjalną.

1. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania
- 8) i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 9) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom będących w trudnej sytuacji życiowej oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;

10) współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrażaniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia;

11) opracowywanie i realizacja projektów socjalnych.

2. Przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany:

- 1) kierować się zasadami etyki zawodowej;
- 2) kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia;
- 3) przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę;
- 4) udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 5) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- 6) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Przede wszystkim pracownicy socjalni dokonują diagnozy, która pozwala poznać przyczyny problemów, trudności i konfliktów. Ustalają indywidualny plan pomocy osobie i rodzinie. Pracownicy socjalni przeprowadzają również wywiady środowiskowe rodzinne na potrzeby innych referatów Ośrodka i innych jednostek organizacyjnych z całego kraju.

Prawo do świadczeń pieniężnych oraz w naturze przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych. Od 01 stycznia 2022 r. zostały zweryfikowane kryteria dochodowe na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów i obecnie wynoszą dla osoby samotnie gospodarującej kwoty **776 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – **kwoty 600 zł**.

Wywiady środowiskowe

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają tylko i wyłącznie pracownicy socjalni. Wywiady te były sporządzone głównie dla realizacji pomocy społecznej, na ich podstawie były sporządzane karty informacyjne m.in. na potrzeby Referatu Świadczeń

Rodzinnych, Dłużników Alimentacyjnych i Świadczeń Wychowawczych oraz na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR-ów, Urzędu Gminy w Kobierzycach i innych instytucji, np. zakładów karnych, ZUS, prokuratury, sądów, domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych. Dodatkowo pracownicy socjalni celem ustalenia sytuacji rodzinnej przeprowadzają wywiady środowiskowe na potrzeby rekrutacji do przedszkoli i żłobków. Wywiady sporządzane są w wersji papierowej w miejscu zamieszkania klienta.

Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2022 roku pracownicy socjalni realizowali 7 kontraktów socjalnych z klientami tutejszego Ośrodka.

Projekty socjalne

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Tak rozumiana praca socjalna stanowi fundament polityki społecznej. Jednym z zadań własnych gminy, realizowanym przez tut. Ośrodek jest opracowanie i realizacja projektów socjalnych. Celem projektu socjalnego jest w szczególności uzyskanie (poprzez jego realizację) zmiany na lepsze oraz poprawy sytuacji osoby, rodziny, grupy, jak również:

- podnoszenie poziomu edukacji,
- wzrost poziomu integracji,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc materialna i rzeczowa.

Projekty socjalne zrealizowane przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach w roku 2022:

„Działajmy razem”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z wolontariatem z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego z Wysokiej pomógł 4-osobowej rodzinie, będącej w trudnej sytuacji zdrowotnej i materialnej. W ramach projektu rodzina otrzymała kartę podarunkową do sklepu celem zakupu materiałów potrzebnych do remontu pokoju dla osoby chorej.

„Radość dziecka ponad wszystko”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 31 sierpnia 2022 r. zrealizował kolejną edycję projektu socjalnego pod nazwą „Radość dziecka ponad wszystko”. W projekcie wzięło udział 30 dzieci wraz z opiekunami z terenu Gminy Kobierzyce. Wśród uczestników były również dzieci pochodzące z Ukrainy. Projekt socjalny udało się zrealizować dzięki przychylności i hojności Loopy's World i Pizzy Hut w Bielanach Wrocławskich. Koniec wakacji dzieci spędziły na bez troskiej zabawie, w pełnym atrakcji Centrum Rozrywki. Po szaleństwach w gąszczu tuneli, zjeżdżalni i trampolin, najmłodsi i ich opiekunowi mogli odpocząć przy kilkunastu talerzach dużej pizzy. Wszyscy byli szczęśliwi i zadowoleni. Nad realizacją projektu socjalnego czuwali pracownicy socjalni GOPS Kobierzyce.

„Zrób prezent pod choinkę - podaruj komuś trochę serca” – edycja III

Zrealizowany projekt miał za zadanie zintegrować środowiska lokalnego, poprzez danie sobie wzajemnego wsparcia, poczucia „bycia razem” oraz promocję aktywnych postaw wśród społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym, uwrażliwienie na potrzeby jednostek słabszych; ukazanie iż bezinteresowna pomoc jest wartością bezcenną.

Ponownie dzięki indywidualnemu wsparciu sponsora, rodzina potrzebująca otrzymała bony towarowe do sklepu.

W kolejnym projekcie pt. „Dzieci uchodźcom” wolontariusze z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego z Wysokiej zorganizowali zbiórkę artykułów żywnościowych i higienicznych dla dwuosobowej rodziny z Ukrainy. Zebrane produkty okazały dużym wsparciem dla ww. rodziny, która znalazła schronienie w Polsce.

Natomiast projekt pt. „**Świąteczny Czas Magii**” skierowany był do dzieci z rodzin, korzystających ze wsparcia tutejszego Ośrodka. Rodziny otrzymały karty upominkowe od firm, które rodziny mogły zrealizować w określonych sklepach sieci handlowych. Dodatkowo ufundowane zostały paczki ze słodyczami.

W ramach zrealizowanych projektów objęto wsparciem 90 dzieci z 34 rodzin.

Pomoc bezdomnym

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku w kartotekach Ośrodka zarejestrowane były 2 osoby bezdomne, które przebywały w Schronisku dla Bezdomnych Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Na terenie naszej gminy ściśle współpracują ze sobą władze lokalne, sołtysi, radni, którzy w okresie jesienno-zimowym zgłaszają osoby do tutejszego Ośrodka w celu objęcia odpowiednią pomocą. Oprócz tego realizowana jest ścisła współpraca ze służbami ratowniczymi. W sytuacjach tego wymagających osoby bezdomne kierowane są do noclegowni we Wrocławiu lub do Schroniska dla osób bezdomnych w Szczodrem.

Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci

Pracownicy socjalni w ramach dodatkowych form pracy socjalnej w środowisku skierowali na kolonie letnie dzieci z najuboższych rodzin. W 2022 roku z Kuratorium Oświaty otrzymaliśmy 6 miejsc na kolonie w miejscowości Międzywodzie. Pracownicy socjalni m.in. kwalifikowali dzieci na kolonie, pomagali w dopełnieniu formalności związanych z wypełnianiem kart zgłoszeniowych, w doposażeniu dzieci do wyjazdu 37 dzieci wyjechało również na kolonie do Międzywodzia w ramach program profilaktycznego.

Pomoc w naturze – żywność, odzież, opał, środki czystości oraz sprawienie pochówku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach pośredniczy w przekazywaniu używanej odzieży, zabawek, sprzętu AGD i mebli, które pozyskujemy od darczyńców.

W przypadku braku możliwości ze strony klienta przewiezienia dużych sprzętów, tutejszy Ośrodek pomaga zorganizować transport przy współpracy z Urzędem Gminy w Kobierzycach. Ponadto w 2022 roku skierowaliśmy 73 osoby do Banku Żywności we Wrocławiu w celu odbioru żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ). Mimo, iż

klienci naszego Ośrodka muszą dojeżdżać do Wrocławia celem odbioru żywności, to bardzo chętnie korzystają z tej właśnie formy pomocy. Trzeba zaznaczyć, że z tej formy pomocy klienci korzystali wielokrotnie, a asortyment jest bardzo urozmaicony.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. W roku 2022 pokryliśmy koszt 2 pogrzebów.

Charakterystyka środowisk i struktura wydatków na pomoc społeczną

W Gminie Kobierzyce wg stanu na 31 grudnia 2022 roku zameldowanych było 21 127 osób. W 2022 roku pracownicy socjalni realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objęli wsparciem finansowym 199 rodzin, w których było 396 osób.

Tabela nr 7. Liczba osób objętych pomocą finansową i w naturze (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK	2020		2021		2022	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	227	809.870	196	663.999	199	630.384
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	1	2000	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	226	807.870	196	663.999	199	630.384

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w skali poprzedniego roku ilość rodzin korzystających z pomocy finansowej i w naturze nieznacznie wzrosła. Tutejszy Ośrodek w 2022 roku nie ponosił wydatków w ramach zadań zleconych, które obejmują takie zdarzenia jak: specjalistyczne usługi opiekuńcze, zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową, pomoc cudzoziemcom i wynagrodzenia dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Tabela nr 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pracą socjalną

ROK	2020		2021		2022	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pomoc finansowa i w formie pracy socjalnej ogółem	334	716	326	695	334	650
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	106	240	130	283	135	254

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 8, obserwujemy wzrost ilości rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej.

Wykres nr 2: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020 – 2022

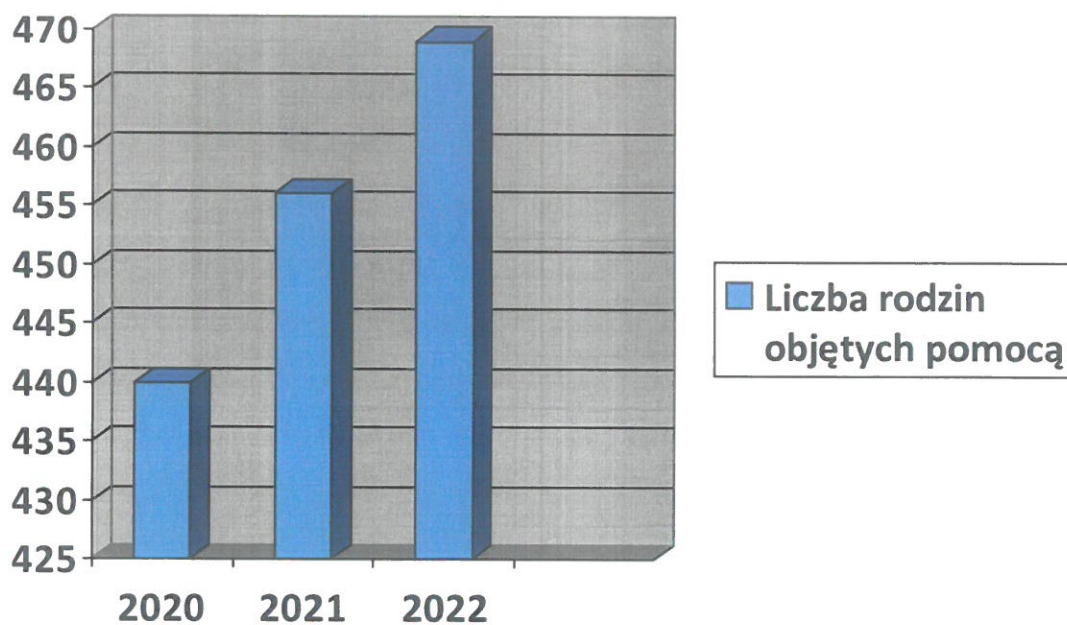

Tabela nr 9. Powody przyznania pomocy

ROK	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Powody trudnej sytuacji życiowej						
Ubóstwo	117	237	91	175	82	174
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	6	6	4	4	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	51	121	53	117	35	69
Niepełnosprawność	82	117	67	89	91	129
Długotrwała lub ciężka choroba	92	146	97	150	137	184
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	51	203	50	198	49	203
rodziny niepełne	28	76	28	78	23	66
rodziny wielodzietne	25	134	22	120	26	134
Przemoc w rodzinie	87	237	68	205	56	167
Alkoholizm	35	49	28	44	22	53
Narkomania	3	3	4	5	3	5
Trudności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	1	1
Zdarzenia losowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Na podstawie danych zawartych w tabeli należy stwierdzić, iż w 2022 roku dominującym powodem ubiegania się o pomoc była długotrwała i ciężka choroba i niepełnosprawność. Ubóstwo jako powód przyznania pomocy jest na trzecim miejscu. Spora ilość osób objętych pomocą społeczną boryka się z problemami opiekuńczo wychowawczymi. Należy dodać, że rodziny objęte pomocą społeczną są najczęściej rodzinami wieloprotokowymi.

Tabela nr 10. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

	2020		2021		2022	
Rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	333	333	326	326	334	650
liczba osób 1	154	154	161	161	188	188
liczba osób 2	103	103	59	59	64	128
liczba osób 3	27	27	45	45	30	90
liczba osób 4	18	18	38	38	28	112
liczba osób 5	10	10	15	15	15	75
liczba osób 6 i więcej	21	21	8	8	9	57

Tabela nr 11. Struktura wydatków w ramach zadań własnych- o charakterze obowiązkowym (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł

ROK	2020		2021		2022	
Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	29	150.570	25	124.612	23	132
Schronienie	1	8.215	2	11.226	2	4.639
Posiłki	52	13.631	35	14.092	24	15.822
Zasiłki okresowe	23	51.298	21	59.395	14	62.292
Zdarzenia losowe	4	14.000	2	9.000	3	22.000
Sprawienie pogrzebu	2	4.766	4	10.000	2	5.000
Usługi opiekuńcze (w tym wynagrodzenie opiekunek)	40	159.301	40	328.769	46	40.733
Odpłatność za DPS	36	1051457	40	1.158.745	46	1.501.822
Zasiłki celowe	149	406.089	137	404.241	128	347.733

Na podstawie danych zawartych w tabeli można zaobserwować wzrost ilości osób i wydatków w zakresie odpłatności za Domy Pomocy Społecznej. Wzrosła także ilość osób korzystających z usług opiekuńczych.

W roku 2022 znaczną kwotę Gmina przeznaczyła na pokrycie kosztów związanych ze zdarzeniami losowymi, które coraz częściej dotyczą mieszkańców naszej gminy. Związane jest to z gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi i zdarzeniami losowymi jak pożar czy zalanie mieszkania.

Od 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach kontynuuje umowę o zapewnieniu schronienia dla osób bezdomnych ze Schroniskami dla Bezdomnych Mężczyzn. Nadal obserwujemy znaczny spadek ilości dzieci dożywianych w szkołach, a co za tym idzie zmniejszył się koszt dożywiania dzieci w szkołach.

Decyzje administracyjne w zakresie pomocy społecznej

W zakresie realizacji pomocy społecznej wydano łącznie **1085** decyzji administracyjnych, w tym:

odmownych – 5,

zmieniających – 115,

uchylających – 34,

Opieka zdrowotna

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285) dla osób nigdzie nieubezpieczonych potwierdza się prawo do ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych. Prawo to przysługuje na okres 90 dni. Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych posiada Dyrektor GOPS. W roku 2022 tutejszy Ośrodek wydał 33 decyzje dla 23 osób.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Usługi mogą być przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a zamieszkująca wspólnie rodzina takiej pomocy nie może zapewnić, m.in. z uwagi na pracę zawodową. Liczba osób, którym przyznano świadczenie w formie usług opiekuńczych wzrosła w stosunku do lat ubiegłych osób.

Ogólny koszt oraz liczbę osób objętych usługami opiekuńczymi został ujęty w tabeli nr 11.

W 2022 r. usługami opiekuńczymi objęto 46 osób, które łącznie skorzystały z **7344** godzin usług opiekuńczych nad chorym w domu. Usługi świadczone były przez 5 opiekunek środowiskowych zatrudnionych w GOPS na umowę o pracę, w tym 4 opiekunki zatrudnione były w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedna na 1/2 etatu. Liczba osób potrzebujących pomocy w postaci usług opiekuńczych utrzymała się na poziomie roku poprzedniego. Zasady odpłatności za usługi opiekuńcze ustalono Uchwałą Rady Gminy w Kobierzycach z dnia 01.09.2017 r. nr XXIX/533/17 w sprawie określenia szczególnych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem

specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania od dnia 29 września 2017 roku.

W 2022 roku maksymalny koszt odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosił: 19,70 zł. Kwota ta podlega waloryzacji zgodnie z ustawą z dnia 10 grudnia 2020 roku o minimalnym wynagrodzeniu (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r.). Część osób korzystała z usług opiekuńczych nieodpłatnie, ponieważ ma bardzo niskie dochody nieprzekraczające kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej, niektóre osoby są zwolnione z części lub całości odpłatności z powodu ukończonych 85 lat lub innych szczególnych powodów występujących w rodzinie wymienionych w wyżej cytowanej uchwale. W przypadkach gdzie Ośrodek nie mógł zapewnić całodobowych usług opiekuńczych, a były takie potrzeby, kierowano te osoby na ich wniosek do DPS. Tą formą pomocy objęto 46 osób, gdzie koszt ich pobytu wyniósł: 1 501.822 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kobierzyce

GOPS Kobierzyce w 2022 roku zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz Uchwały Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01 września 2017 r. Nr XXIX/534/17 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce, realizował zadania pomocy materialnej dla uczniów z terenu naszej gminy. Ww. pomoc w formie stypendiów o charakterze socjalnym udzielana jest uczniom w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, celem zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

W okresie sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 18 uczniów, natomiast 3 uczniów skorzystało z pomocy w formie zasiłku szkolnego na łączną kwotę 1860 zł. Zasiłek szkolny jest to pomoc przyznawana uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (m.in. długotrwała choroba, śmierć rodzica)

V. Realizacja dodatków mieszkaniowych

Tabela nr 12. Struktura wydatków (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK		2020			2021		2022	
Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem (w. 2+3+4+5+6+7)		1	143	29.512	188	45.463	189	50.080
Z tego w zasobie	gminnym	2	45	10.233	42	8.561	31	5.647
	spółdzielczym	3	0	0	0	0	0	0
	wspólnot mieszkaniowych	4	24	4.329	29	5.676	45	10.772
	prywatnym	5	58	10.165	92	24.542	82	23.214
	towarzystw budownictwa społecznego	6	0	0	0	0	0	0
	innych	7	16	7.785	25	6.684	31	10.447

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób które mają trudności z wnoszeniem bieżących opłat mieszkaniowych.

W 2022 roku średnia kwota dodatku mieszkaniowego wyniosła 264,97 zł (w 2021 r. – 241,82 zł). Dodatki przekazywane były na konta 19 zarządców mieszkań oraz właścicieli wynajmujących mieszkania.

W 2022 roku przyjęto 35 wniosków od 24 rodzin (w 2021 r. przyjęto 35 wniosków od 23 rodzin), 34 wnioski zostały rozpatrzone i postępowanie administracyjne zakończyło się wydaniem decyzji administracyjnej, jeden wniosek został rozpatrzony w styczniu 2023 r.

Wydano ogółem 36 decyzji, w tym:

pozytywnych – 34

odmownych – 2

umarzających - 0

zmieniających - 0

wstrzymujących wypłatę - 0

odwieszających wypłatę - 0

uchylających - 0.

Decyzje w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego wydawane są na okres 6 miesięcy. Wypłata dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtem na zakup opału przebiegała zgodnie z harmonogramem.

Realizacja Dodatku Energetycznego

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy oraz jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W naszej gminie w 2022 roku z pomocy w formie dodatku energetycznego skorzystało 6 gospodarstw domowych, w tym:

prowadzonych przez osobę samotną - 3

składającego się z 2 do 4 osób - 1

składającego się z co najmniej 5 osób – 2.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił dodatków energetycznych na łączną kwotę: 251,20 zł (łącznie z kosztami obsługi: 256,21 zł).

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki dodatek energetyczny w 2022 roku dla gospodarstwa domowego:

prowadzonego przez osobę samotną – wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 12,09 zł miesięcznie,

składającego się z 2 do 4 osób – wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 16,79 zł miesięcznie,

składającego się z co najmniej 5 osób - wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 20,15 zł miesięcznie.

W 2022 roku na czas wypłaty dodatku osłonowego tj. na cały 2022 rok rozpatrywanie wniosków o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego zostało zawieszone ponieważ dodatki osłonowe w szerszym zakresie i w sposób bardziej kompleksowy wspomagają odbiorców. Beneficjentami dodatku osłonowego są bowiem również odbiorcy wrażliwi energii elektrycznej uprawnieni dotychczas do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatki energetyczne były wypłacane klientom, którym zostały przyznane decyzją administracyjną w 2021 roku na 2022 rok. Wszystkie sprawy zostały załatwione w ustawowym terminie, nie było odwołań od wydanych decyzji administracyjnych.

VI. Realizacja Świadczeń Rodzinnych

Świadczenia rodzinne zostały przekazane do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kobierzycach upoważnieniem nr KA 0052.52.2019 do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Głównym kryterium uprawniającym do korzystania ze świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód pomniejszony o wysokość składki społecznej, składki zdrowotnej, oraz podatku należnego w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się, który nie może przekroczyć kwoty 674 zł. Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł. Ogółem w 2022 r. liczba osób pobierających świadczenia rodzinne 1511 w tym 689 zasiłek rodzinny.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, kryteria dochodowe uprawniające do: zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz wysokość świadczeń rodzinnych (z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego) i wysokość zasiłku dla opiekuna, są weryfikowane co 3 lata. Weryfikacji powyższych kwot dokonano 1 listopada 2018 r. Wysokość kryterium dochodowego, uprawniającego do zasiłku rodzinnego, pozostała na dotychczas obowiązującym poziomie.

Od 1 listopada 2019 roku wzrosły kwoty świadczeń rodzinnych:

- zasiłek pielęgnacyjny – 215,84 zł,

Pozostałe świadczenia dla rodzin pozostały bez zmian:

- zasiłek rodzinny na dziecko do ukończenia 5. roku życia – 95 zł,
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia – 124zł,

- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24 roku życia – 135 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka – 1.000 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: do 5 roku życia – 90 zł, powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 110 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113 zł, na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 1.000 zł,
- świadczenie rodzicielskie – 1.000 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 620 zł,
- zasiłek dla opiekuna – 620 zł.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami adresowany jest do najszerszego kręgu rodzin z dziećmi na utrzymaniu.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Zasiłki rodzinne

Forma świadczenia	2020		2021		2022	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	Liczba
zasiłek rodzinny	524 674	4 470	439 815	3 724	333 018	2 826
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	12 000	12	13 000	13	9 000	9
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	78 826	203	45 185	117	27 629	72
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	43 119	223	47 506	247	45 477	233
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	64 980	684	62 130	654	45 220	476
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28 320	260	28 840	266	18 420	170
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	27 200	273	23 651	237	16 900	169
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	47 441	685	45 660	656	32 016	464

Od 1 stycznia 2016 roku w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę”. Reguła ta wychodzi naprzeciw rodzinom, których dochód przekroczył wymagane ustawą o świadczeniach rodzinnych kryterium. Dzięki niej rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie. W 2022 r. wypłacono 28 644,24zł przy 609 świadczeniach.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Od 1 stycznia 2013 roku

jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto.

Świadczenie rodzicielskie

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom). Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie jako świadczenie okresowe przysługuje przez okres: 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 14. Świadczenia rodzicielskie

Forma świadczenia	2020		2021		2022	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	65 000	65	60 000	60	50 000	50
Świadczenie rodzicielskie	377 666	414	352 341	408	309 913	347

Świadczenia opiekuńcze

Celem świadczeń opiekuńczych jest częściowe pokrycie wydatków związanych z opieką lub pielęgnacją starszego albo niepełnosprawnego członka rodziny. Do omawianych świadczeń należą:

- zasiłek pielęgnacyjny przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Niepełnosprawność osoby wymagającej opieki musi powstać przed 18 rokiem życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia,
- specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania osobistej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. (Od dnia 1 stycznia 2015 r. uchylony został art. dotycząc rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej),
- zasiłek dla opiekuna- z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa ta określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Pomoc ta wynosi **620 zł** miesięcznie (opłacane są przy tym składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie społeczne).

Wysokość i liczbę świadczeń opiekuńczych wypłaconych w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 15. Świadczenia opiekuńcze

Forma świadczenia	2020		2021		2022	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Zasiłek pielęgnacyjny	586 148	2719	651 555	3 020	639 749	2 964
Świadczenie pielęgnacyjne	939 185	521	1 042 671	353	1 058 908	500
Specjalny zasiłek opiekuńczy	27 280	44	9 420	16	5 580	9
Zasiłek dla opiekuna	0	0	0	0	0	0

Od 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przewiduje ona między innymi pomoc finansową z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu (które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na jego wniosek. Świadczenie to przyznaje się bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).

Wysokość i liczbę świadczenia „Za życiem” wypłaconego w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 16. Świadczenia „za życiem”

Forma świadczenia	2020		2021		2022	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
ZA ŻYCIEM	12 000	3	20 000	5	12 000	3

Ubezpieczenie świadczeniobiorców

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę.

Na podstawie art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - podmiotami podlegającymi obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu są:

- osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Kwotę i liczbę osób ubezpieczonych latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 17. Ubezpieczenia świadczeniobiorców

Forma świadczenia	2020		2021		2022	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	174 164	375	201 209	388	217 101	379
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25 322	180	27 039	167	30 843	166

Koordinacja

Zgodnie z art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych - w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie dolnośląskiemu.

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej przewiduje w swoim ustawodawstwie pomoc dla rodziny, jeśli znajdzie się ona w sytuacji kryzysowej. Dzięki zasadom koordynacji rodzina otrzyma pomoc bez względu na to, w jakim kraju UE przebywa, a w jakim pozostali członkowie rodziny. Muszą być jednak spełnione wymagania, jakie nakładają przepisy kraju, w którym jest się ubezpieczonym/zatrudnionym.

W Polsce świadczenia dla rodziny finansowane są z budżetu państwa, prawo do nich zależy od tego, w jakiej sytuacji znajduje się rodzina osoby, która występuje o świadczenie. Niektóre państwa członkowskie uzależniają prawo do świadczeń rodzinnych od tego, jak długo osoba pracowała i była ubezpieczona, oraz czy mieszka na jego terytorium.

Świadczenia rodzinne są przyznawane nawet wówczas, gdy osoba uprawniona mieszka na terytorium innego państwa niż to, które jest zobowiązane do wypłaty tych świadczeń. Świadczenia rodzinne przyznawane są także wtedy, gdy rodzina mieszka w innym państwie niż to, które przyznało świadczenia, np. dzieci mieszkają w Polsce, a rodzic pracuje we Francji.

W przypadku, gdy więcej niż jedno państwo powinno wypłacać świadczenia rodzinne, kolejność pierwszeństwa do wypłaty świadczeń jest następująca: w pierwszej kolejności z tytułu zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, w drugiej kolejności z tytułu otrzymywania emerytury lub renty i w ostatniej kolejności na podstawie miejsca zamieszkania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach wypłacił w 2022 r. 5 180,00 zł przy 24 świadczeniach z tytułu uzyskania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego w związku z zaistniałą koordynacją. Jednocześnie w 2022 roku 7 spraw dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zostało przekazanych do Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w celu ustalenia czy w powyższych sprawach zachodzi koordynacja.

VII. Fundusz Alimentacyjny – pomoc osobom uprawnionym do alimentów.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa, wspierając osoby w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Od **01.10.2020 r.** świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **900 zł na osobę w rodzinie**. Kwota kryterium dochodowego podlega co 3 lata waloryzacji od dnia 1 października roku, w którym przeprowadzana jest waloryzacja. Pierwszy raz kryterium zostanie zwaloryzowane w 2023 r. W latach 2020-2022 liczba oraz kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego sukcesywnie maleją (Tabela nr 12). Wzrost wynagrodzeń wierzycieli, ubiegających się o świadczenia przy stałym kryterium dochodowym sprawia, że liczba beneficjentów otrzymujących świadczenia w pełnej wysokości maleje.

Ponadto od 1 października 2020 r. przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „**złotówka za złotówkę**”, który zakłada, że przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, czyli kwoty 900 zł miesięcznie na osobę w rodzinie np. o 200 zł nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie przysługuje wówczas w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem tego mechanizmu wynosi 100 zł.

W 2022 roku wypłacono 94 świadczenia z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 38 842,00 zł przy zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Tabela nr 18. Wydatki na fundusz alimentacyjny w latach 2020-2022 r. (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK	2020		2021		2022	
Wyszczególnienie	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym:	315 962	795	325 729	780	264 846	616
wypłacone świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”	4 940,00	12	19 730,87	49	38 842,00	94

Liczba wypłaconych świadczeń z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” z roku na rok rośnie, ze względu na rosnące wynagrodzenia osób ubiegających się o wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, powodujące przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do wypłaty świadczeń w pełnej wysokości.

Fundusz alimentacyjny - dłużnicy

Dłużnicy alimentacyjni są zobowiązani do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych w latach 2020-2022. W ostatnim okresie obserwuje się wzrost kwot wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych. Kwoty te stanowią w 40 % dochód własny gminy, a w 60 % dochód budżetu państwa.

Tabela nr 19. Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych z tyt. funduszu alimentacyjnego (w zł)

miejsce przekazania	2020	2021	2022
należności gminy Kobierzyce	34 227	26 418	37 556
budżet państwa	51 340	39 628	56 334
odsetki	50 444	41 208	78 954
łącznie	136 011	107 254	172 844

VIII. Świadczenia wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizuje zadania określone w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. Z 2022 r., poz. 1577 ze zm.) jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Takie rozwiązanie ma zmniejszyć obciążenia finansowe rodzin związane z wychowywaniem dzieci, a tym samym zachęcać do zwiększenia dietności polskich rodzin. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka lub opiekunowi prawnemu dziecka.

Prawo do świadczenia wychowawczego rozstrzygane jest w formie informacji, a nie jak to obowiązywało w latach poprzednich w formie decyzji administracyjnej.

Osoba otrzymuje przesyłaną na adres poczty elektronicznej informację o przyznaniu świadczenia lub w przypadku braku poczty elektronicznej informację może odebrać osobiście. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie ważne zmiany w programie „Rodzina 500+”. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 stycznia 2022 r. wnioski o świadczenie wychowawcze można składać do ZUS wyłącznie online, a pieniądze trafią na konto bankowe.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal są realizowane przez dotychczasowe organy, czyli w naszej gminie GOPS.

Przyznaniem i wypłatą świadczenia zajmuje się ZUS. Wnioski o świadczenie wychowawcze, tak jak w przypadku programu „Dobry start”, można składać tylko drogą elektroniczną przez Internet za pośrednictwem jednego z trzech kanałów wnioskowania: przez Platformę PUE ZUS, portal informacyjno-usługowy Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl lub bankowość elektroniczną.

Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego. Świadczenie

wychowawcze wypłacane jest w okresie miesięcznym i przysługuje na dziecko od momentu urodzenia do dnia ukończenia 18 roku życia.

Do programu Rodzina 500 plus można dołączyć w każdym momencie. O świadczenie wychowawcze mogą się ubiegać również osoby, których członkowie rodziny przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w państwach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a wyjazd/pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego lub nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynosiły w 2022 r. zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), 0,33 % otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2022 roku wyniosła **15 428 000,00 zł**. Łączna kwota wykorzystanej dotacji na realizację zadania w 2022 roku wyniosła **15 415 473,57 zł**.

Realizacja świadczenia wychowawczego w 2022 roku:

1) Wydano **32** decyzje:

- 14 decyzji uchylających
- 2 decyzje nienależnie pobranych świadczeń
- 13 decyzji zmieniających
- 3 decyzje umarzające

2) Wydano 27 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego

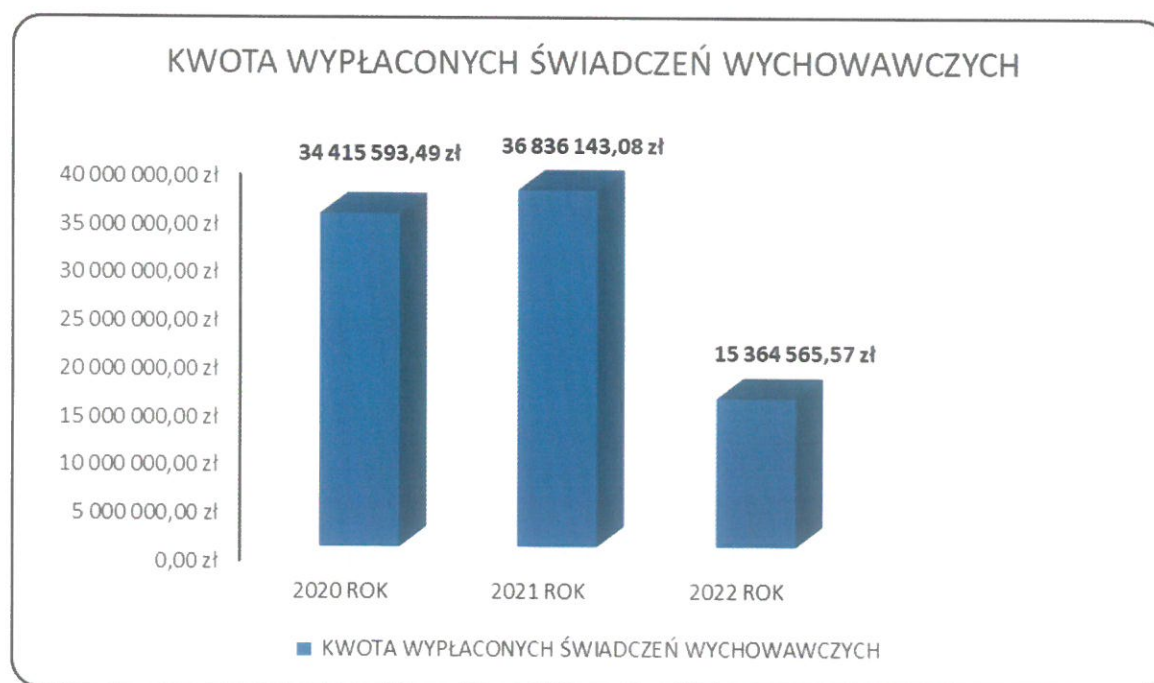
3) Wydano 2 decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze.

4) Wypłacono łącznie **30858** świadczeń wychowawczych co dało kwotę **15 366 065,57 zł**

5) Wypłacono w ramach koordynacji **592** świadczeń wychowawczych co dało kwotę **284 421,37 zł**

Tabela nr 12. Program „Rodzina 500 plus” w liczbach

	WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	SUMA
1.	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w miesiącu	6202	6195	6205	6060	6081	45	0	28	5	0	23	14	30858
2.	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w ramach koordynacji	64	130	156	62	65	45	0	28	5	0	23	14	592

Wykres nr 3: Kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2020- 2022

IX. Realizacja zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

Od pierwszego dnia wybuchu wojny w Ukrainie, pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka byli zaangażowani w pomoc na rzecz uchodźców przybywających na teren naszej gminy. Uczestniczyli min. w zakwaterowywaniu uchodźców pełniąc dyżur w KOK także w dni wolne od pracy. Pracownik socjalny GOPS Kobierzycy przez prawie 1,5 miesiąca całodobowo obsługiwał telefon przeznaczony do kontaktu w sprawie osób przybywających z Ukrainy, organizował im zakwaterowanie w wyznaczonych obiektach w gminie Kobierzycy i zamawiał wyżywienie. Uchodźcy wojenni umieszczani byli w początkowo tylko KOK-u a następnie w świetlicach wiejskich, domach mobilnych na terenie KOSIR-u. Prowadzony był również rejestr osób prywatnych, które chciały przyjąć uchodźców pod swój dach w celu udzielenia im schronienia i wyżywienia. Pracownicy tutejszego Ośrodka większości umieszczali w rodzinach osoby przebywające w obiektach gminnych. Dostarczali uchodźcom odzież, środki higieniczne, kupowano leki z pieniędzy ze zbiórek sołeckich. Organizowano i dowożono osoby ze świetlic do lekarzy.

W ramach pracy socjalnej monitorowano świetlice i osoby w nich przebywające, celem udzielania pomocy.

Pracownicy GOPS wspólnie z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy brali udział w spotkaniach na rzecz uchodźców w KOK-u, gdzie informowali uchodźców o możliwościach skorzystania ze świadczeń, przekazywali stosowne dokumenty przetłumaczone na język ukraiński.

Na teren Polski przyjeżdżają również dzieci i młodzież bez rodziców, którymi opiekują się członkowie z otoczenia dziecka, np. babcia, ciocia lub inne osoby bliskie. Zgodnie z ustawą pracownicy socjalni prowadzą nadzór nad rodzinami, w których jest ustanowiona opieka tymczasowa przez sąd. W 2022 roku nadzorem takim objętych było 25 rodzin.

Obywatele Ukrainy mogą korzystać ze wszystkich dostępnych świadczeń z pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Dzieci, które uczęszczają do gminnych szkół i przedszkoli od pierwszego dnia pobytu w placówce mogły skorzystać ze wsparcia w formie jednego gorącego posiłku lub w przypadku przedszkoli całodziennego wyżywienia. Łącznie tą formą pomocy objęto 153 dzieci a na ten cel wydatkowano kwotę 29.912 zł.

W GOPS przyjmowane są również wnioski na zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy. Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Świadczenia przyznawane są na zasadach określonych w ustawach regulujących te świadczenia, z tym, że nie trzeba mieć karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

Realizacja świadczeń rodzinnych w 2022 roku dla obywateli Ukrainy:

- 1) zarejestrowano 45 wniosków w formie papierowej,
- 2) wydano 17 decyzji przyznających świadczenia,
- 3) wydano 28 postanowień pozostawiających wniosek bez rozpatrzenia.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2022 roku wyniosła 72 655,01 zł.
Łączna kwota wykorzystanej dotacji na realizację zadania w 2022 roku wyniosła 69 543,02 zł.

Dodatkową formą wsparcia dla obywateli Ukrainy jest wypłata **jednorazowego świadczenia 300 zł**. Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2022 roku wypłacono 1834 świadczenia dla obywateli Ukrainy na kwotę 550.200 zł.

Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy tzw. „40 zł za uchodźca”

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 583 ze zm.) "każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach". Koszty obsługi przez gminę zadań wynoszą 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek o świadczenie pieniężne. W przypadku dokonania przez gminę weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia koszt obsługi zadań wynosi 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek. W sprawach świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 1, nie wydaje się decyzji administracyjnych oraz nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Wydaje się informacje.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2022 roku wyniosła **5 332 480,00 zł** i została w całości wykorzystana na realizację zadania.

Realizacja świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w 2022 roku:

- 1) zarejestrowano **1125** wniosków na 3803 obywateli Ukrainy,
- 2) rozpatrzono pozytywnie 1047 wniosków na 3524 obywateli Ukrainy,
- 3) wydano 1047 informacji o przyznaniu świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, w tym 115 o przedłużeniu świadczenia,
- 4) wydano 21 informacji pozostawiających wnioski bez rozpoznania z uwagi na uchybienie terminu złożenia wniosku,
- 5) wydano 4 informacji odmawiających przyznania bądź przedłużenia świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy,
- 6) wydano 3 wezwania do zwrotu świadczenia pieniężnego za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy, kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w 2022 r. wyniosła **16 520,00 zł**,
- 7) organ zweryfikował warunki zakwaterowania i wyżywienia u 208 wnioskodawców,
- 8) wypłacono świadczenie pieniężne na 3524 obywateli Ukrainy co dało kwotę **5 312 000,00 zł**.

X. Dzienny Dom Pomocy Senior+ w Tyńcu Małym

Jedną z form wsparcia oferowaną osobom starszym przez Gminę Kobierzyce w systemie pomocy społecznej jest umożliwienie im pobytu w dziennym domu pomocy. Osoby, którym rodzina nie jest w stanie zapewnić właściwej, profesjonalnej opieki w miejscu zamieszkania kierowane są do domów pomocy społecznej bądź do środowiskowych domów samopomocy. Tworzy się również Dienne Domy Pomocy jako ośrodki wsparcia seniorów. Prowadzone w nich zajęcia mają na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz ich aktywizowanie. Uchwałą Rady Gminy utworzono w naszej gminie Dzienny Dom Pomocy Senior+. Wyposażenie budynku zostało sfinansowane z projektu w ramach Modułu I „Utworzenie/lub wyposażenie Dziennego Domu Senior+ w ramach Programu Senior+ na lata 2021-2025”.

Dom został otwarty 6 grudnia 2021 roku. Placówka przewidziana jest dla 30 osób zamieszkałych na terenie gminy Kobierzyce, które ukończyły 60 rok życia i są nieaktywne zawodowo oraz nie wymagają stałej opieki pielęgnacyjno-lekarskiej. Jest to ośrodek wsparcia, którego celem jest zorganizowanie czasu wolnego pensjonariuszom, służyć zaspokajaniu ich potrzeb, a także jest wsparciem w samodzielnym egzystowaniu w środowisku lokalnym.

Rekrutacja prowadzona jest na obszarze całej gminy Kobierzyce. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) na bieżąco udzielają informacji o zasadach przyjęcia do Dziennego Domu Pomocy „Senior+”. Decyzja o pobycie w DDP poprzedzona jest każdorazowo indywidualną oceną sytuacji materialnej i życiowej (rodzinnej i zawodowej) seniora oraz jego opiekunów faktycznych. Decyzja administracyjna w sprawie skierowania seniora do DDP wydawana jest przez osobę upoważnioną, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Pobyt w Domu jest odpłatny. Informacja dotycząca naliczanej odpłatności za miesięczny pobyt w Dziennym Domu Pomocy umieszczona jest w decyzji administracyjnej. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji finansowej seniora oraz na podstawie Uchwały Rady Gminy.

Dzienny Dom Pomocy „Senior+” oprócz towarzystwa innych osób, zapewnia zajęcia w różnych dziedzinach. W ww. domu zazwyczaj można spędzić około 8 godzin na dobę. Zakres działalności Dziennych Domów Pomocy jest bardzo szeroki, pomaga zorganizować czas w ciągu dnia, zaspokoić potrzeby towarzyskie i kulturalne, dbać o kondycję fizyczną i psychiczną.

Zadania Dziennego Domu Pomocy „Senior+” to m.in.:

- zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- aktywizacja i integracja osób starszych,
- tworzenie nowych więzi społecznych poprzez organizowanie wzajemnej pomocy,
- budowanie więzi międzypokoleniowej poprzez zapobieganie rosnącej przepaści między seniorami a aktywnym młodym pokoleniem,
- kształtowanie umiejętności w zakresie radzenia sobie z problemami życia codziennego,
- kształtowanie umiejętności organizowania i zagospodarowania czasu wolnego z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań, możliwości oraz umiejętności uczestnika,
- dbałość o kondycję fizyczną i intelektualną poprzez rehabilitację ruchową i terapię zajęciową,
- zaspokajanie potrzeb bytowych, kulturalnych i towarzyskich.

Główne cele działalności Dziennego Domu Pomocy:

- aktywne spędzanie czasu, rozwijanie zainteresowań oraz nabywanie nowych umiejętności, które pozwolą na reaktywację społeczną osób starszych (m. in. Informatycznych);
- przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych i niepełnosprawnych – integracja międzypokoleniowa -zabezpieczenie dostępu do oferty kulturalnej i krajoznawczej;
- stworzenie możliwości uzupełnienia i poszerzenia wiedzy podczas zajęć edukacyjnych i warsztatowych;
- zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych.

Dom czynny jest przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy, przez 8 godzin dziennie od godz. 7:30 do godz. 15:30.

Dzienny Dom Pomocy otrzymał w roku 2022 dotację z budżetu państwa w wysokości 58 143 zł.

Z dniem 1 września 2022 r. decyzją władz gminnych została utworzona samodzielna jednostka budżetowa pod nazwą Dzienny Dom Seniora. Jednostka ta do 31 sierpnia znajdowała się w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach.

XI. Programy

1. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu " Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023

Tabela nr 21. Wydatki na program „Posiłek w szkole i w domu”.

Koszt programu	2020	2021	2022
Ogółem w tym	254.690	206.092	194.200
środki własne	127.955	98.330	89.750
dotacja	126.735	107.762	100.700

Do roku 2018 program nosił nazwę „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Powyższa tabela przedstawia wydatki na realizację rządowego programu, które pozostają na podobnym poziomie. W ramach działalności gminy został uchwalony **program ośłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019 - 2023**. Celem ww. programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Program przewidywał przyznanie pomocy w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Rady Gminy zostało podniesione kryterium do 200 % nieodpłatnie.

Liczba dzieci objętych pomocą w postaci posiłku w szkołach i w przedszkolach w 2022 r. wynosiła 24.

Dożywianie w szkołach udzielane jest w formie gorącego posiłku i prowadzone jest w czasie trwania roku szkolnego, tj. przez 10 miesięcy. Podczas wakacji rodziny otrzymywały pomoc finansowa na zakup żywności. Dzieci przedszkolne objęte są tą formą pomocy również w okresie wakacyjnym. Tutejszy Ośrodek podpisał z placówkami oświatowymi stosowne umowy i porozumienia. Rodziny otrzymywały także pomoc w formie zasiłków na zakup żywność. W 2022 roku nie odmówiono żadnej rodzinie pomocy w formie dożywiania.

Powyższym programem objętych zostało ogółem 222 osoby.

Dożywianie osób potrzebujących w naszej gminie było finansowane z zadań zleconych i własnych.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od kwietnia jako Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Realizowano zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2022 rok na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. Programy realizowały różne jednostki organizacyjne w gminie oraz realizatorzy akcji letniej- kolonie.

Między innymi w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach, ul. W. Witosa 15, realizowano następujące programy profilaktyczne:

- program motywujący osoby uzależnione do leczenia (dla osób początkujących) – realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięły 22 osób z problemem alkoholowym,
- program grupy motywującej osoby uzależnione do leczenia - realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło 7 osób z problemem alkoholowym,
- program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, dyżury, realizacja raz w tygodniu, udział w programie wzięło 93 osoby,
- Program szkoły dla rodziców, w programie udział wzięło 11 rodziców,
- Program superwizji osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień, w programie udział wzięło 9 osób.

Przeprowadzono warsztaty profilaktyczne i szkolenia dla osób współpracujących w zakresie przemocy i uzależnień: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, udział **wzięło 8** osób. Zakupiono materiały edukacyjno- informacyjne (broszury, ulotki, plakaty i inne) dotyczące profilaktyki uzależnień oraz środki czystości niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

W siedzibie GOPS odbywała swe posiedzenia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja ta inicjuje działania w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rozpatruje sprawy związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu i opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Sporządzono 5 wniosków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym.

Pracownicy socjalni sporządzili 13 wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym dla potrzeb GKRPA.

3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 od kwietnia jako Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zmiana przepisów prawa)

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce w 2022 roku realizowano zadania z zakresu narkomanii. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosa 15, były realizowane następujące programy profilaktyczne:

- 1) grupa motywująca osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, przed podstawową terapią lub po podstawowej terapii odwykowej w placówce zdrowia,
- 2) grupa edukacyjna dla młodzieży z grup ryzyka,
- 3) grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków lub eksperymentujących z narkotykami,
- 4) program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli,
- 5) szkolenie dla osób współpracujących w gminie Kobierzyce w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania.

Programy te były realizowane przez Fundację Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej, w tym przez osoby pracujące w MONARZE. Udział w programach wzięło 163 osoby. Byli to: realizatorzy programów profilaktyki środowiskowej, nauczyciele ze szkół na terenie gminy Kobierzyce, rodzice dzieci eksperymentujących z narkotykami lub uzależnionych od narkotyków, osoby eksperymentujące z narkotykami, osoby uzależnione

od narkotyków, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (uzależnienie krzyżowe), np. od narkotyków i alkoholu.

Osoby korzystające z programów w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień najczęściej uzależnione są od następujących narkotyków: THC, marihuany, kanabinoli, amfetaminy, środków wziewnych, dopalaczy. Zgłaszały się również osoby uzależnione od leków. Czynny był również telefon zaufania AN dla Anonimowych Narkomanów. Wiele osób zgłaszało się z problemami w zakresie HIV i AIDS. Były to głównie osoby, których bliscy lub one same pracowały poza granicami Polski. Zakupiono materiały edukacyjno - informacyjne w zakresie narkomanii, niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach.

Głównym celem Gminnego Programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii na rok 2022 było zapobieganie, ograniczanie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów poprzez edukację społeczności gminy Kobierzyce na temat zjawiska narkomanii, uwrażliwienie na oznaki i skutki zażywania środków psychoaktywnych, a także wskazanie konkretnych sposobów pomocy ludziom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom, co w efekcie dało możliwość przyczynienia się do zmniejszenia zjawiska narkomanii na terenie gminy.

4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W ramach ww. programu współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym, Urzędem Gminy, Policją, Służbą Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostkami oświaty, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną.

Celem ogólnym programu było tworzenie warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, zwiększanie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele realizowane były poprzez systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, szkolenie służb zajmujących się przemocą w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie oraz utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego. Zakupiono materiały edukacyjno-informacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, niezbędne do edukacji mieszkańców gminy celem tworzenia warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a tym samym zmniejszenia skali przemocy w rodzinie.

5. Gminny Program Wspierania Rodziny

Z dniem 20 listopada 2020 r. Rada Gminy Kobierzyce przekazała do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 (wpisany w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobierzyce na lata 2021-2030 UCHWAŁA NR XXIV/480/2020), którego jednym z założeń jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparciem tym zajmuje się między innymi asystent rodziny, który są zatrudnieni w naszym ośrodku.

W roku 2022 asystą rodzinną objęto 24 środowisk, w których przebywało 58 małoletnich podopiecznych. Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio po 12 rodzin na osobę oraz dodatkowo dwie rodziny realizując zadania z ustawy „Za życiem” z terenu gminy Kobierzyce, głównie w zakresie poradnictwa.

Tabela nr 22. Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane GOPS Kobierzyce na dzień 31.12.2022r.

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach		Dzieci-przedział wiekowy		
	Rodzice/opiekunowie	Dzieci	0-6 lat	7-15 lat	16-18 lat
24	36	58	26	22	10

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Ww. charakter pracy asystenta daje możliwości dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnej sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta daje możliwość ciągłego wspierania podopiecznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W myśl charakteru pracy asystenta- ma on być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia i realnych potrzeb rodziny. Z uwagi na złożoność dysfunkcjonalności rodzin- konieczne jest objęcie ich pomocą w sposób

długofalowy. Ważnym jest, aby asystent został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy jej członkowie nie są jeszcze w zaawansowanym procesie degradacji społecznej.

Do zadań asystenta rodziny należy m. in. analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, jak również analiza przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją

Dzięki podjętym ww. działaniom przed realnym zagrożeniem odebrania dzieci ze środowiska rodziny w 2022 r. zostało uchronionych 25 małoletnich podopiecznych. Dodatkowo asystenci rodziny prowadzili działania mające na celu wsparcie rodzin w powrocie dzieci z pieczy zastępczej do środowiska rodziny biologicznej (14 małoletnich przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny to:

1. Niewydolność wychowawcza, brak lub niewystarczające kompetencje.
2. Nieporadność/Niezaradność życiowa.
3. Brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne).
5. Bezrobocie.
6. Rodzina niepełna.
7. Ubóstwo.
8. Choroby (w tym choroby psychiczne), upośledzenia umysłowe.

Asystent rodziny współpracuje m.in. z:

1. Sądem.
2. Policją.
3. Poradniami Specjalistycznymi.
4. Placówkami Oświatowymi.
5. Wydziałami Urzędu Gminy Kobierzyce.
6. Grupą Roboczą.
7. Referatami GOPS Kobierzyce.
8. PCPR Wrocław.

9. PZPPP Wrocław.

10. Ośrodkiem Zdrowia Kobierzyce.

6. Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku GOPS w Kobierzycach realizuje rządowy program Karta Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających z trójkę i więcej dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów partnerskich m. in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, kulturalnej czy rekreacyjnej.

Od 2019 r. dodatkowo prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Tabela nr 23. Liczba rodzin i wydanych Kart w ramach Programu KDR na dzień 31.12.2022 r.

Lp.		Karta Dużej Rodziny w 2021 roku	Karta Dużej Rodziny w 2022 roku
1	Liczba rodzin, którym przyznano Karty (w tym:)	63	149
1.1	składających się wyłącznie z rodziców	11	96
2	Liczba przyznanych kart (w tym:)	594	870
2.1	tradycyjnych	281	424
2.2	elektronicznych	313	446

W 2022 roku zainteresowanie Kartą Dużej Rodziny znacznie wzrosło, w stosunku do roku poprzedniego, szczególnie wśród rodziców lub małżonków rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Spowodowane było to wprowadzeniem przez dostawcę energii elektrycznej możliwości skorzystania z tańszego prądu do limitu zużycia 3000 kWh rocznie.

7. Kobierzycka Karta Dużej Rodziny

W latach 2015-2020 obowiązywała dodatkowa samorządowa Kobierzycka Karta Dużej Rodziny. Obecnie dodatkowe karty nie są wydawane! Wystarczająca jest aktualna rządowa (ogólnopolska) Karta Dużej Rodziny, która uprawnia do korzystania z samorządowego

Programu „**Kobierzyska Karta Dużej**” na lata 2021-2026. Oznacza to, że na podstawie jednej karty obsługiwane są dwa programy.

Rada Gminy Kobierzycy podjęła uchwałę w sprawie kolejnego Programu Kobierzyskiej Karty Dużej Rodziny na lata 2021-2026. Program ten obowiązuje od dnia 01.01.2021 roku do dnia 31.12.2026 roku.

8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ).

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej, który ma na celu wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących poprzez udzielenie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej. Pomoc w ramach PO PŻ udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji, niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny, których dochód nie przekracza obecnie 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej czyli 1 707,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, oraz 1320 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W 2022 roku tut. Ośrodek współpracował z Bankiem Żywności we Wrocławiu. W ramach powyższego programu tut. Ośrodek wydał 73 skierowania na rzecz 210 osób. W ramach wsparcia osoby potrzebujące otrzymały artykuły spożywcze min. produkty mączne, mleczne, przetwory warzywne i owocowe, mięsne, a także cukier i olej.

9. Program rządowy „Dodatek osłonowy”

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym weszła w życie od 4 stycznia 2022 r. Dodatek osłonowy został wprowadzony w ramach tarczy antyinflacyjnej. Świadczenie miało być odpowiedzią na szczególne problemy niektórych gospodarstw domowych związane ze znaczącym wzrostem cen towarów i usług, zwłaszcza cen energii elektrycznej i paliw. Dodatek osłonowy zastąpił dotychczasowy dodatek energetyczny.

Dodatek osłonowy i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczenia wynoszą 2% od otrzymanej dotacji. Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2022r. wyniosła 568 834,00 zł. W wypłacono kwotę 566 576,32 zł dla 812 gospodarstw domowych.

10. Program Ośłonowy Gminy Kobierzyce na rok 2022 „Teleopieka dla seniorów” w ramach Korpusu Wsparcia Seniorów

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Jest to nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Na realizację programu wydatkowano kwotę 39 174,00 zł z czego 17 496, 00 zł na zakup opasek, a 4 500,00 zł przeznaczono na zakup usługi abonamentu teleopieki. Pozostała kwota wydatkowana została na dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie programu bezpośrednio w terenie. Program był realizowany od sierpnia do grudnia 2022 roku.

W ramach programu zakupionych zostało 30 opasek telemedycznych, z których skorzystały 44 osoby. Wsparcia telefonicznego udzielono 42 razy poprzez połączenie z opiekunem telemedycznym. 2 razy połączenia zakończyły się wezwaniem służb ratunkowych.

Usługa teleopieki okazuje się cennym wsparciem służącym seniorom powyżej 65 roku życia, a także ich najbliższymi, którzy w sytuacji tego wymagającej zostają powiadomieni o zdarzeniu dotyczącym seniora. Za pomocą przycisku „SOS” senior może połączyć się z telecentrum i uzyskać odpowiednią pomoc nawiązując połączenie głosowe.

XII. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce w związku z uchwałą Rady Gminy Kobierzyce w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi 17 osób. Zespół Interdyscyplinarny Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2022 roku zajmował się w szczególności:

- 1) oceną sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowisk znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowaniem sposobu postępowania, celem przywrócenia integralności rodziny, lub środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmował działania w tym celu,
- 2) udzielaniem pomocy, w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego; osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów,
- 3) podejmował interwencję w przypadku przemocy domowej i uruchamiał procedury mające na celu jej powstrzymanie,
- 4) udzielał pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemocy w rodzinie,
- 5) podejmował wspólne działania w ramach procedury „niebieska karta”.

Odbyło się 392 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych, w tym 4 posiedzenia ogólne oraz 396 spotkań grup roboczych. Zespół działał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, który zapewniał jego obsługę organizacyjno- techniczną.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych udział brali: dyrektor i/lub pracownicy socjalni; Inspektor ds. Profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, kurator społeczny lub zawodowy; przedstawiciele Policji, szkół, służby zdrowia, GKRPA i inni specjaliści zaproszeni w razie potrzeb.

XIII. Podsumowanie

Szeroko opisana działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierowana jest do kilkuset rodzin z gminy Kobierzyce, które zmagają się z różnymi problemami życiowymi. Kumulacja problemów społecznych powoduje, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga zwiększenia zaangażowania ze strony pracownika socjalnego, który dynamicznie musi dostosować odpowiednie narzędzia pracy. Zmienia się charakter pracy, oczekiwania wobec pracownika socjalnego oraz przepisy prawa. Zawód ten wymaga permanentnego doszkalania się i podnoszenia kompetencji zawodowych.

Szczególnym okresem w działalności Ośrodka w ubiegłym roku były działania związane z pomocą obywatelom Ukrainy przybywającym na teren naszej gminy w związku z wybuchem wojny. Początkowo pomoc miała wymiar interwencyjny a z czasem przerodziła się w długofalową pomoc trwającą do dnia dzisiejszego.

Oprócz tego pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nadal realizują współpracę z instytucjami gminnymi i poza gminnymi, w szczególności z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zakładem ubezpieczeń społecznych, sądami, prokuraturą, Urzędem Gminy, szkołami, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, domami dziecka, domami pomocy społecznej. Ponadto praca nasza wymaga ścisłej współpracy z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, zarządcami spółek, zakładami pracy, Kościołem, Związkiem Kombatantów, Związkiem Sybiraków, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Powiatowym, policją, zakładami karnymi, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, izbą dziecka, ośrodkami interwencji kryzysowej, schroniskami dla bezdomnych, oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Powiatowym Urzędem Pracy. Pracownicy socjalni współpracują również z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Motywują osoby z problemem alkoholowym do udziału w grupie wsparcia „AA” działającej w Kobierzycach lub do punktu konsultacyjnego.

W celu realizacji zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej tutejszy Ośrodek zawarł umowy z:

- Domem Pomocy Społecznej w Borzygniewie,
- Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Szczodrem,
- Zakładem Pogrzebowym w Krzyżowicach.

Do innych placówek np. Domów Pomocy Społecznej beneficjenci byli kierowani decyzją administracyjną. Należy zauważyć, że wzrasta ilość osób wymagający wsparcia z tytułu wieku, niepełnosprawności czy długotrwałej choroby. Tym samym rośnie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i wsparcie dzienne. Wzrasta w związku tym ilość osób kierowanych do domów pomocy społecznej, gdyż nie ma możliwości zabezpieczenia wystarczającej opieki podopiecznym w miejscu zamieszkania.

Pracownik socjalny zobowiązany jest do rozeznania potrzeb osób bezpośrednio w miejscu zamieszkania bez względu na odległość i warunki atmosferyczne. Niejednokrotnie ma do czynienia ze sprawcami przemocy domowej, osobami chorymi psychicznie, pod wpływem alkoholu czy innych środków odurzających, a także środowiskami zaniedbanymi higienicznie. Ponadto w związku z licznymi atakami na pracowników socjalnych w różnych częściach naszego kraju, ustawodawca wprowadził zmiany mające na celu poprawę bezpieczeństwa. Dzięki temu wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny może odbywać się przy udziale dwóch pracowników socjalnych jednostki, a nawet w asyście funkcjonariusza policji.

Duży napływ ludności na teren naszej gminy i rozwój infrastruktury spowodował, że obserwujemy wzrost ilości rodzin z różnymi problemami min. przemocy w rodzinie, co niesie konieczność wszczynania procedury Niebieskie Karty. Pracownicy socjalni podejmują z rodziną oraz z uczestnikami grup roboczych działania mające na celu pomoc rodzinie w pokonaniu trudności, w których się znalazła. Prowadzenie procedury Niebieskie Karty wymaga dużej wiedzy i zaangażowania, gdyż dotyczy często bardzo osobistych i skomplikowanych relacji rodzinnych, w które niejednokrotnie włączone są dzieci.

Odpowiadając na potrzeby społeczne w ubiegłym roku pozyskano środki na realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok skierowanego do osób powyżej 65 roku, które wymagają wsparcia w formie teleopieki. Jest to dodatkowe wsparcie dla osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu, poprzez możliwość nawiązania kontaktu z telecentrum i zgłoszenia trudności.

Odzwierciedleniem wielości spraw realizowanych przez GOPS w Kobierzycach jest również realizacja budżetu w wielu zadaniach własnych oraz zleconych. Kwoty zaplanowane w budżecie na rok 2022 wykorzystaliśmy zgodnie z uchwałą budżetową.

Pragnę przy okazji składania Radzie Gminy sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2022 rok, podziękować w imieniu swoim i wszystkich pracowników Ośrodka za pomoc w realizacji zadań, jak również za przyznane środki finansowe na utrzymanie Ośrodka.

Kobierzyce, dnia 16.03.2023 r.

DYREKTOR
GOPS w Kobierzycach
Specjalista Organizacji Pomocy Społecznej
mgr Ludwika Teresa Oszczyk